מתני' נטמא ^אהקומץ והקריבו הציץ מרצה יצא והקריבו אין הציץ מרצה שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** ת"ר ¹ונשא אהרן את עון הקדשים [א] וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר [ב] עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא ירצה [ג] הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא [ד] שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר תמות וזכרות בבהמה ואין תמות וזכרות בעופות אמר ליה עליך אמר קרא לא ירצה [ה] ²כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד הורצה ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא

רש"י

מתני' הציץ מרצה. והמנחה כשירה והשירים נאכלין: **גמ'** [ו] **הא אינו נושא אלא עון טומאה.** הואיל ויש בה צד קל: **שהותרה מכללה בצבור.** דכתיב בתמיד (במדבר כח) במועדו אפילו בטומאה: **מכללו בבמה.** מכללו שנאסר יוצא במשכן הותר בבמות נוב וגבעון דאין שם קלעים. ויוצא דנאסר במשכן מפרש בכילד צולין (פסחים דף פב.) [ז] [מקרא] [ח] מדוע לא אכלתם את [ה] [החטאת] במקום הקדש: **ואימא עון שמאל.** דלכתחילה בעינן ימין כדאמרינן בפרק לאשון (לעיל דף י.) כ"מ שנאמר אצבע כו': **ביום הכפורים.** נטל את המחתה בימינו ואת הכף בשמאלו: **אמר קרא עון.** ונשא אהרן את עון משמע שיש בו עון לכתחילה בכל מקום ודחויי לעון בצבור מפני כבוד צבור ביחיד הציץ מרצה: **לאפוקי שמאל.** דאין בה שום עון דהכי הוא הכשר מצותו: **רב אשי אמר.** לא מצית אמרת ציץ מרצה על עון שמאל: **דאמר קרא עון הקדשים ולא** [ט] **מקדישים.** עון התלוי בכהנים שחייבין לעבוד ולקדש קומץ בימין ועבדו בשמאל אינו נושא: **לא ירצה.** בשור ושה שרוע וקלוט וגו' (ויקרא כב): **לא לרצון.** כל אשר בו מום לא תקריבו וכו' (א): והאי שוגג ומזיד מפרש לקמן [י] אהיית קאי אי אזריקה אי [כ] אטמא: **ובעובד כוכבים.** עובד כוכבים ששלח קרבנו ונטמא הדם דאמרינן בפרק אלו מנחות (לקמן דף עג:) איש איש מבית ישראל אשר יקריב קרבנו [ל] מה ת"ל [מ] (קרבנו) איש איש לרבות את העובדי כוכבים שנודרין נדרים ונדבות כישראל:

תוספות

קיימא שניה שניה נמי הא מיתקנא לראשונה ומשני פנים חדשות באו (ב) והשתא אימת אתא ליה אי קודם שנפסקה ראשונה אם כן כמו שטיהר מן המדרס יטהר ממגע [ט] דהא שבע ליה טומאה [פ] ויש לומר דכשתיקן אוזן ראשונה חל על אוזן מגע ומדרס בבת אחת ובבת אחת לא אמרינן שבע ליה טומאה כדמסקינן ומגו דחייל מגע אאוזן חייל נמי אכוליה סנדל כיון דהכל כלי א' והר"ש מפרש דלא שייך שבע ליה טומאה בטומאה הבאה מעצמו כגון הסיא לסנדל ודהיסב עליו ואחר כך חתכו (ג) ומדרס מגע לת"ק דר' יוסי דבאה מעצמו שנוגע בעצמו אבל סדינים המקופלים טמא על מה שנגע [י] בחבירו: **בשני** סדינים המקופלים כו'. כשניטלה למעלה (ד) מזה ויש לומר קצת בינייהו איירי דאי בזה על גב זה ממש אי כשישב הכביד עליהם שניהם בבת אחת א"כ עליון ליטמא מגע כמו תחתון ואם הכביד על העליון תחילה א"כ [כ] קודם לתחתון מגע למדרס כשנגע בעליון וטומאת מדרס לא מטמא תחתון עד שיכביד עליו אבל כשיש אויר בינייהם כי אתי זב ויתיב בעליון מיד כשנוגע עליון בתחתון אתי לתחתון מדרס ומגע בבת אחת ולעליון קדם לה מדרס למגע וא"ת אמאי איצטריך לשנויי שיש חילוק בין בת אחת לזה אחר זה לימא דקא איירי במקופלים זה על גב זה דקדם התחתון מגע למדרס ושמא קסבר למכביד על שניהם בבת אחת ועוד א"כ מאי מודה היינו שאם נגע בהם הזב דלוקימנא מקמי מדרס וא"ת ותיקשי ליה לאביי היא גופא מאי שנא תחתון מעליון שאין אביי מחלק בבת אחת וא"כ עליון נמי ליטמא מדרס ומגע דהא קנגע בתחתון וי"ל דיודע היה אביי שיש חילוק אלא לרבא הוא מקשה משום דאית ליה שבע טומאה אפי' היכי דמהני מגעו לטמא החצי עשרון אחר דא"כ אפילו בבת אחת נמי נימא שבע ליה טומאה ולא ליחול עליה טומאת מגע אי נמי משווה בת אחת לזה אחר זה דלעיל דהוי קלה על קלה: **ונשא** אהרן את עון הקדשים כו'. פי' הקונטרס בפ"ק דפסחים (דף טז:) [יב] גרסינן אם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב ואם עון פיגול הרי כבר נאמר לא ירצה ופי' דהכי איתא בפ"ב דזבחים (דף כח:) דאיסורא רבה חוץ לזמנו שהוא בכרת מקרא רבה ופרשה רבה בפרשת צו ואיסורא זוטא דחוץ למקומו דליכא כרת מקרא זוטא ופרשה זוטא בפרשת קדושים והביא ראיה דהכי איתא בת"כ ור"ת גריס איפכא בפיגול לא יחשב ובנותר לא ירצה משום דמסקינן בפ"ב דזבחים [ל] ותרוייהו מקרא אריכא נפקי דכתב ביה לא ירצה ולא יחשב ומה [יג] שנזכר פיגול קודם לנותר אע"ג דבמקרא כתיב ברישא חוץ לזמנו משום דלשון פיגול כתב במקרא בהדיא: **אם** עון נותר כו'. לאו נותר ממש קאמר כדאמר בזבחים [ם] לאחר שהוכשר ימזור ויפסל אלא מחשבת נותר דהיינו מחשב לאוכלו חוץ לזמנו: **הא** אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור. וא"ת [יד] תיפוק ליה דלא משכחת לה מידי דמתוקם ביה קרא אלא בטומאה ואומר ר"ת משום דכתיב לרצון להם משמע דבר שהוא לרצון במקום אחר ולהכי דחיק לאשכוחי הותר מכללו בכל הני דפריך וא"ת ונותר ופיגול היכן הותרו מכללן דאיצטריך ליה לא ירצה ולא יחשב ואומר ר"ת דפיגול הותר מכללו בבמה דלא שייך שם מחשבת חוץ למקומו ונותר כדי נסבה ואגב פיגול נקט נותר הואיל ואשכח ביה קרא אע"ג דלא צריך אי נמי הותר מכללו בראשו של מזבח דליכא למ"ד אין לינה מועלת [ס] שם כדים תמיד נשחט (פסחים דף נט.) ובפרק המזבח מקדש (זבחים דף פו:) ומיהו פלוגתא דאמוראי היא וקשיא למ"ד לינה מועלת שם [טו] בראשו מהך ברייתא ונראה דנותר יש ללמדו עון עון [ע] מרצוי ציץ ופיגול נמי מצי למילף הכי ועוד יש לפרש דנותר [טז] הותר מכללו במנחת כהנים ומנחת כהן משיח וקומץ וכל דבר שאין לו מתירין דאין חייבין עליו משום פיגול כדתנן בזבחים בפרק בית שמאי (דף מג.) ואפי' פסולא נמי נראה דליכא כדאמרינן בסוף פ"ק דזבחים (דף יד.) מודה רבי שמעון בהולכת חטאות הפנימיות ופריך והאמר רבי [יז] [פ] (ישמעאל) כל שאינו על מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול ושני מודה ר"ש לפסול מקל וחומר ומה שלא [יח] לשמן הכשר בשלמים פסול בחטאת חוץ לזמנו הפסול בשלמים אינו דין שפסול בחטאת משמע דאי לאו קל וחומר הוה אמינא דאפי' פסולא ליכא א"כ במנחת כהנים ומנחת נסכים דליכא קל וחומר דלא איפסלי שלא לשמן ליכא פסול כלל אלמא אשכחן נותר דהותר מכללו לגמרי: **אימא** עון יוצא כו'. [יט] מעון דורות שהותר מכללו בבמה הוה מצי לאקשויי ולשנויי [כ] כגון מעון יוצא: **ואימא** עון שמאל שהותר מכללו ביוה"כ. הא דלא קאמר בהולכת אברים לכבש כדאמר בסוף פ"ק דזבחים (דף יד) [צ] הרגל של ימין בשמאלו משום דאין זו עבודה המעכבת כפרה ומהאי טעמא נמי לא פריך מעון לילה שהותר לאיברים ופדרים: **עון** קדשים ולא עון המקדישים. תימה הא למ"ד טומאה דחויה היא בצבור ובעיא ציץ לרצויי דאמרינן בפ"ק דיומא (דף ז:) דמרצה על הכהנים העושים בטומאה ולעיל בהקומץ זוטא [ק] פירשתי: **ואימא** עון בעל מום שהותר מכללו בעופות. וא"ת ואמאי לא פריך מעון טריפה שהותר במליקה דהא חשיב הותר מכללו בפרק קמא (לעיל דף ו.) דאמר טריפה שהותרה מכללה מאי היא אילימא בעולת העוף כו' ובטריפה לא כתיב לא ירצה ולאביי דמשני עון שהיה בו ודחיתיו ניחא דלאפוקי טריפת מליקה שהוכשרה בכך אבל לרב אשי קשיא ויש לומר דלאמרינן עון קדשים ולא עון חולין לאפוקי טריפות דשייך בחולין וא"ת [ר] [כא] עון אונן שהותר מכללו אצל כהן גדול ולרב אשי דמשני לעיל עון קדשים ולא עון מקדישין ניחא אלא לאביי קשיא ושמא [כב] אית להו דהדדי וא"ת ואימא עון דמחוסר זמן כגון תוך ח' שהותר מכללו בעופות כדאמר בפ"ק דחולין (דף כג:) דבני יונה כשירין משיעלעו דם ויש לומר דכתיב ביה לא ירצה דהא [כג] מיום השמיני והלאה ירצה כתיב הא קודם לא ירצה ומיהו קשה מעון אותו ואת בנו דהותר מכללו בעופות ולפי מה שפי' עון קדשים ולא עון חולין ניחא ועוד אמרינן בפ' אותו ואת בנו (שם דף פ.) דכל הפסולין שנשחטו הרי הם כלא ירצה: **אבל** בצבור בין בשוגג בין במזיד הורצה. תימה דבהאשה רבה (יבמות דף צ.) מייתי רישא דהך ברייתא ודייק עלה והא הכא [כד] דלרצוי מרצי ציץ דתניא על מה הציץ מרצה כו' והשתא מסיפא גופא הוה ליה לאיתויי דקתני בסיפא הכא דבצבור בין בשוגג בין במזיד הורצה ומשמע הוא הדין ביחיד אי לאו משום דביחיד קנסינן מזיד ויש לומר דאי מסיפא הוה אמינא דטעמא לאו משום דטומאה הותרה בצבור אף על גב דלשון הורצה משמע ציץ:

בשוגג

תורה אור השלם

1. והיה על מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני יי: שמות כח לח

2. כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם: ויקרא כב כ

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

[illegible] בכבשים ובעזים אלא כתיב לרצונכם תמים זכר [illegible] למדך שאין מקפיד על תמות וזכרות אלא על אלו (קידושין כד.) [illegible] הילכך לא פסלי בהו מומין קטנים [illegible] **דם שנטמא בשוגג הורצה.** [illegible] **במזיד לא הורצה.** [illegible] **ובעובד כוכבים וכו' לא הורצה.** דכתיב לרצון לכם ולא לעובדי כוכבים (זבחים מה.)

הרצאת פסול ולא יחשב שלא יערב בו מחשבות אחרות. ע"כ תור"ח: יד] וא"ת למה לי האי טעמא תיפוק: [illegible] יח] שלא לשמו: יט] אימא עון יוצא. תימה אמאי לא פריך מעון זר שהותר בבמה [illegible] כא] וא"ה אמאי לא פריך מעון אונן: כב] אית להו דהדדי. [illegible] לפסול הקרבן ובעלים מתכפרים ונראה דה"ה דהוי מצי למיפרך מאונן ולתירוץ דרב אשי ניחא הכל. תור"ח: כג] לא ירצה דהא כתיב מיום: כד] והא הכא. דמדאורייתא מרצה ציץ:

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones